

Ανδρόνικος Αποστολίδης

ΟΜΙΛΙΑ για την ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗΣ

στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό του Τμήματος ΙΦΕ του ΕΚΠΑ 2023-24

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης,

Αξιότιμες κυρίες, αξιότιμοι κύριοι,

Καθηγήτριες και καθηγητές του Πανεπιστημίου,

Καθηγήτριες και καθηγητές των συμμετεχόντων σχολείων,

Αγαπητές συμμαθήτριες και αγαπητοί συμμαθητές,

Είμαι ο Ανδρόνικος Αποστολίδης, μαθητής της Γ' τάξης του 2^{ου} Γυμνασίου Νεάπολης στη Θεσσαλονίκη.

Ευχαριστώ θερμά καταρχήν το τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, για την ευκαιρία που μου έδωσε να ερευνήσω το θέμα του διαγωνισμού και να εκφράσω τις απόψεις μου για αυτό πολυτροπικά. Σας ευχαριστώ πολύ, και ιδιαιτέρως τα Μέλη της Επιτροπής του Διαγωνισμού, για τη βράβευση της εργασίας μου· αποτελεί μεγάλη τιμή για μένα, η οποία με γεμίζει με χαρά. Επίσης, θα ήθελα να μοιραστώ με όλες και όλους εδώ σήμερα την εμπειρία μου από τον Διαγωνισμό.

Το θέμα του διαγωνισμού δεν είναι απλώς ένα θέμα-αφορμή για παραγωγή λόγων που διαγωνίζονται, αλλά αποτελεί το επίκεντρο μιας πολύπλοκης και πολύπλευρης συζήτησης, στην οποία πρέπει όλοι να συμμετέχουμε για το μέλλον του πλανήτη μας. Μέσα από τη συμβολή της ιστορίας, της φιλοσοφίας της επιστήμης και της τεχνολογίας μπορούμε σίγουρα να εντοπίσουμε τις διαφορετικές πτυχές ενός τόσο σύνθετου θέματος, όπως η περιβαλλοντική κρίση, και να το προσεγγίσουμε με κατανόηση και προθυμία, ώστε να εξερευνήσουμε τις βαθύτερες αίτιες και συνέπειες αυτού του προβλήματος, για να φτάσουμε έτσι και στις καλύτερες πιθανές λύσεις.

Η ιστορική αναδρομή στη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον του μας βοηθάει να κατανοήσουμε καλύτερα τους λόγους που οδήγησαν τον άνθρωπο να μετατραπεί σε “κατακτητή” της κοινότητας της φύσης και να μάθουμε για τις συνέπειες αυτής της εξέλιξης, ώστε να μην επιστρέψουμε στα λάθη του παρελθόντος.

Η ανάλυση της περιβαλλοντικής ηθικής και της φιλοσοφίας γενικότερα μας βοηθάει να αναστοχαστούμε τη φύση της περίπλοκης σχέσης ανθρώπου-περιβάλλοντος, όπως την ορίζουν η βιοθεωρία και η κοσμοθεωρία των ανθρώπων, ώστε να επαναπροσδιορίσουμε τη στάση μας απέναντι στο περιβάλλον, αυτή τη φορά με μεγαλύτερο σεβασμό στο πρόσωπο της φύσης.

Η μελέτη της επιστήμης και της τεχνολογίας μας βοηθάει να καταλάβουμε καλύτερα τον τρόπο λειτουργίας του περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με τις ανάγκες και τους σκοπούς των ανθρώπων. Με τη σωστή χρήση και αξιοποίησή τους μπορούμε να βρούμε καινοτόμες λύσεις για το ζήτημα της πολύπτυχης περιβαλλοντικής κρίσης, αφού θέσουμε πρώτα όρια, με τη βοήθεια της φιλοσοφίας, στη ραγδαία, αφιλοσόφητη

και μονομερή ανάπτυξη των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας, που φαίνεται να αλλοιώνουν τη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον του.

Η διαμάχη μεταξύ της οικολογικής συνείδησης και των οικονομικών συμφερόντων των ανθρώπων έχει βρεθεί στο επίκεντρο αυτού του προβλήματος. Γι' αυτό λοιπόν, μια ισόρροπη σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης, του φυσικού περιβάλλοντος και της κοινωνίας φαίνεται να αποτελεί ιδανική λύση για το πρόβλημα, η κοινώς γνωστή ως «Αειφόρος Ανάπτυξη», η οποία μπορεί να προωθηθεί στην κοινωνία μέσω της εκπαίδευσης των πολιτών με τις μεθόδους της Κριτικής Παιδαγωγικής.

Ο λόγος που συμμετείχα σε αυτόν τον διαγωνισμό είναι διπλός. Πρώτον, πολλά προβλήματα όπως η περιβαλλοντική κρίση με απασχολούν ιδιαίτερα και μου άρεσε η προσέγγιση του θέματος μέσα από τις θετικές επιστήμες και τη φιλοσοφία. Επίσης, το είδα σαν ευκαιρία για να ενημερώσω τον κόσμο σχετικά με την περιβαλλοντική κρίση από τη δική μου οπτική γωνία, συμβάλλοντας έτσι με τον δικό μου τρόπο στην συζήτηση για την επίλυσή της, μετά από τα όσα έμαθα διαβάζοντας για το θέμα.

Αυτό που μου άρεσε περισσότερο, συμμετέχοντας στο διαγωνισμό, είναι ότι μελέτησα ένα επίκαιρο ζήτημα που συνδυάζει τόσες διαφορετικές επιστήμες άλλα και απόψεις. Αυτή η μελέτη δε διεύρυνε απλώς τους ορίζοντές μου, αλλά επίσης με έκανε να πιστεύω πως το ζήτημα μπορεί να λυθεί και μάλιστα άμεσα, με τη συμμετοχή όλων των πολιτών στην προσπάθεια για ένα καλύτερο μέλλον του πλανήτη. Η συμμετοχή μου στο διαγωνισμό ήταν μια αξέχαστη εμπειρία, που με γέμισε με γνώσεις και με ενέπνευσε να συνεχίσω να αγωνίζομαι για το περιβαλλοντικό ζήτημα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω ξανά τους διοργανωτές του διαγωνισμού, που μου έδωσαν την ευκαιρία να συμμετάσχω στον διαγωνισμό, να προβληματιστώ και να μάθω πολλά μέσα από αυτήν τη διαδικασία. Ακόμα, θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τη φιλόλογο κ. Καλαντζή Αγορίτσα, συντονίστρια της συμμετοχής μου, που με παρότρυνε να πάρω μέρος στο διαγωνισμό και με καθοδήγησε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την κ. Σαφαλοπούλου Αθηνά, καθηγήτρια εικαστικών, που με βοήθησε να υλοποιήσω τον σχεδιασμό της εικόνας στην εργασία μου.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας.